

90ste vergadering

Woensdag 30 juni 2004

Aanvang 10.15 uur

Voorzitter: Dijsselbloem

Tegenwoordig zijn 111 leden, te weten:

Van Aartsen, Aasted Madsen-van Stiphout, Adelmund, Albayrak, Aptroot, Arib, Van As, Azough, Van Baalen, Bakker, Baemans, Van Beek, Blok, Van Bochove, Boelhouwer, Van Bommel, Bos, Brinkel, Buijs, Bussemaker, Cornielje, Çörüz, Crone, Depla, Dezentjé Hamming, Van Dijk, Dijsselbloem, Dittrich, Douma, Duivesteijn, Duyvendak, Van Egerschot, Eijsink, Ferrier, Van Fessem, Fierens, Geluk, Van Gent, Gerkens, Giskes, Van Haersma Buma, Halsema, Van der Ham, Hamer, Heemskerk, Herben, Hessels, Van Heteren, Hofstra, Ten Hoopen, Huizinga-Heringa, Joldersma, Kant, Karimi, Koenders, Koomen, Koopmans, Kraneveldt, De Krom, Kruijssen, Lambrechts, Leerdam, Luchtenveld, Mastwijk, Mosterd, De Nerée tot Babberich, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Van Oerle-van der Horst, Omtzigt, Örgü, Ormel, Rambocus, Rijkstra, Rouvoet, Samsom, Schippers, Slob, Smeets, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spies, Van der Staaij, Sterk, Straub, Szabó, Tichelaar, Timmer, Timmermans, Tjon-A-Ten, Tonkens, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Verburg, Vergeer, Vietsch, Visser, Van der Vlies, Bibi de Vries, Jan de Vries, Klaas de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Waalkens, Weekers, Weisglas, Wilders, Van Winsen, De Wit en Wolfsen,

en de heer Remkes, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de heer Bot, minister van Buitenlandse Zaken, de heer Zalm, vice-minister-president, minister van Financiën, de heer Kamp, minister

van Defensie, de heer De Geus, minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw Van der Laan, staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de heer Wijn, staatssecretaris van Financiën en mevrouw Van Gennip, staatssecretaris van Economische Zaken.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Smits, wegens bezigheden elders, alleen voor de ochtendvergadering;

Van Dam, Fierens, Van Nieuwenhoven en Samsom, wegens bezigheden elders, alleen voor de middagvergadering.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Aanvulling van de Algemene wet bestuursrecht met een regeling over de behandeling van klachten over bestuursorganen door een ombudsman, alsmede daarmee samenhangende wijziging van de Wet Nationale ombudsman, de Gemeentewet, de Provinciewet, de Waterschapswet en de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wet extern klachtrecht) (28747).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de minister als adviseur professor Scheltema heeft meegenomen. Ik heet hem van harte welkom.

□

De heer **Wolfsen** (PvdA): Voorzitter. Toen ik mij voorbereide op de behandeling van het wetsvoorstel dacht ik: een zelfstandige, moedige, zelfverzekerde overheid durft zich toetsbaar op te stellen. Dat is de kern van dit wetsvoorstel. Wij kennen inmiddels de toetsing door de rechter bij onrechtmatig gedrag of vermeend onrechtmatig gedrag van de overheid. Natuurlijk is er altijd democratische controle op bestuursorganen. Wat nog ontbrak, was het goed kunnen toetsen van feitelijk handelen van de overheid.

Op nationaal niveau is dat goed geregeld. De Nationale ombudsman doet dat. Diverse gemeenten hebben zelf een voorziening getroffen. Provincies hebben zich aangesloten bij de Nationale ombudsman. Er was echter nog geen landelijk sluitend stelsel. Daarom is dit een mooi wetsvoorstel, omdat het de of-of-variant invoegt: alle gemeenten moeten een onafhankelijke voorziening treffen. Zij kunnen dat doen door zich aan te sluiten bij de Nationale ombudsman. Als zij dat niet doen, vallen zij automatisch onder de bevoegdheid van de Nationale ombudsman. Zij kunnen daar alleen aan ontkomen door zelf een onafhankelijke voorziening te treffen. Dat is een mooi systeem dat de gemeentelijke beslisvrijheid onaangetaast laat.

De Nationale ombudsman is inmiddels een begrip. Het instituut ombudsman is in verschillende steden ook een begrip geworden. De werkwijze wordt nu landelijk dekkend voor alle gemeente.

Ik wil slechts een paar opmerkingen maken over het wetsvoorstel. Ik houd het kort, waarmee ik het wetsvoorstel zelf geen recht doe,